WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
WOJCIECH KUTYŁA

KPB – 4110-003-01/2014
R/14/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

R/14/003 - Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Kontrolerzy

Kontrolę przeprowadzili, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli[1],
1. Janusz Sękowski - doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 89674 z dnia 30 czerwca 2014 r.
2. Adam Zakrzewski - główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 89677 z dnia 7 lipca 2014 r.
3. Zbigniew Włodarczyk - specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 89689 z dnia 11 sierpnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1 - 6)

Jednostka kontrolowana

Komenda Główna Policji w Warszawie, ul. Puławska 148/150, kod pocztowy 02-624, zwana w dalszej części niniejszego wystąpienia „KGP" lub „Komendą".

(dowód: akta kontroli str. 11)

Kierownik jednostki kontrolowanej

Komendantem Głównym Policji jest, od 10 stycznia 2012 r., generalny inspektor dr Marek Działoszyński.

(dowód: akta kontroli str. 11)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli badając wybrane przedsięwzięcia[2] w zakresie wyposażenia i wykorzystania broni przez funkcjonariuszy Policji oraz nadzoru organów Policji nad jej reglamentacją stwierdziła w okresie objętym kontrolą[3] w KGP i jednostkach terenowych Policji:

- właściwe wyposażenie policjantów w uzbrojenie i prawidłowe działania na rzecz zabezpieczenia szkolenia strzeleckiego w amunicję;
- prawidłową organizację szkolenia strzeleckiego, w tym organizowanie zajęć w wielu terminach umożliwiających funkcjonariuszom odbywanie szkoleń bez szkody dla obowiązków służbowych;
- prawidłowy nadzór nad wykorzystaniem i przechowywaniem broni wyrażający się znikomą liczbą przypadków niewłaściwego użycia broni służbowej, wypadków z bronią bądź jej utraty;
- prowadzenie prawidłowych działań w zakresie rejestrowania i rozpatrywania wniosków o pozwolenie na broń, wyrażające się we względnie niewielkiej liczbie skarg i odwołań od podjętych decyzji;
- prowadzenie prawidłowych działań kontrolno-sprawozdawczych w odniesieniu do straży gminnych (miejskich) oraz innych służb i straży nadzorowanych przez Policję.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła:

- słabe wyposażenie garnizonów w policyjne strzelnice ćwiczebne, co w wielu wypadkach

---

[1] Ustawa z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.).

[2] Ze względu na rozpoznawczy charakter kontroli, Najwyższa Izba Kontroli objęła badaniem wybrane przedsięwzięcia w zakresie wyposażenia i wykorzystania broni przez funkcjonariuszy Policji i jedynie w tym zakresie przekazuje wstępne oceny, uwagi i wnioski. Ustalenia dokonane w wyniku kontroli w Centrum i w innych jednostkach Policji, zostaną wykorzystane do przygotowania i przeprowadzenia kontroli planowej w tym zakresie.

[3] Kontrolą objęto okres 2013 – 2014 (I półrocze) oraz działania podejmowane przed i po ww. okresie, jeśli miały bezpośredni związek z przedmiotem kontroli.

utrudnia organizację i realizację szkolenia strzeleckiego;

- niepełną funkcjonalność administrowanego centralnie przez Komendanta Głównego Policji Rejestru BROŃ, będącego podsystemem KSIP, skutkującą m. in. brakiem możliwości przekrojowego analizowania danych dot. osób posiadających broń, danych nt. broni, przyjętych wniosków, przeprowadzonych postępowań i podjętych decyzji;
- niepełną funkcjonalność systemu ewidencjonowania danych w zakresie szkolenia strzeleckiego policjantów za pomocą „Arkusza wyszkolenia strzeleckiego policjanta". Przenoszenie policjantów pomiędzy jednostkami bądź do szkół Policji i z powrotem - do macierzystej jednostki, a w ślad za tym, ich dokumentów kadrowych, utrudnia kompletowanie danych nt. ich wyszkolenia strzeleckiego;
- nierzetelność części danych zawartych w sprawozdaniach ze szkolenia strzeleckiego. Gabinet KGP, w sposób nieformalny narzucił podległym jednostkom Policji praktykę wykazywania w obowiązujących sprawozdaniach nierzetelnych danych, szczególnie w zakresie zużycia amunicji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

Policja, stosownie do postanowień art. 1 ust. 1 ustawy o Policji[4], jest uzbrojoną formacją powołaną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Komendant Główny Policji, podległy Ministrowi Spraw Wewnętrznych, jest centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 5 ustawy o Policji). Komendant Główny Policji wykonuje swoje zadania przy pomocy Komendy Głównej Policji (art. 6g), która funkcjonuje przede wszystkim w oparciu o ustawę Policji, inne powszechnie obowiązujące akty prawa oraz zarządzenie nr 1041 KGP w sprawie organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji[5].

W okresie objętym kontrolą komórkami organizacyjnymi KGP właściwymi w sprawach szkolenia funkcjonariuszy były: do 16 kwietnia 2013 r. - Biuro Kadr i Szkolenia KGP (BKiSzk KGP), od 17 kwietnia 2013 r. - Gabinet Komendanta Głównego Policji (GKGP)[6].

1. Normy, zasady i stan wyposażenia w broń osobistą funkcjonariuszy i jednostek Policji.

Opis stanu faktycznego

Normy wyposażenia indywidualnego policjanta, nomy wyposażenia komórek organizacyjnych KGP, CLKP, KSP, KWP oraz podległych im jednostek Policji, specjalistycznych jednostek organizacyjnych Policji, szkół Policji oraz kontyngentów policyjnych, jak również normy zapasu eksploatacyjnego, które powinny posiadać jednostki i szkoły Policji oraz Centralna Składnica Uzbrojenia, uregulował Komendant Główny Policji niejawnym zarządzeniem nr Z-141/2012[7].

Szczegółowe zasady przydzielania broni palnej funkcjonariuszom Policji, wydawania broni palnej do celów szkoleniowych, posiadania, utrzymania i przechowywania broni palnej, postępowania w przypadku utraty broni palnej, postępowania w przypadku wywozu broni palnej za granicę oraz nadzoru nad postępowaniem z przydzieloną do celów służbowych bronią palną określił Komendant Główny Policji zarządzeniem nr 852 KGP z lipca 2011 r.[8]

---

[4] Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 ze zm.).

[5] Zarządzenie Nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 50 ze zm.).

[6] § 22 zarządzenia Nr 8 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 marca 2013 r. w sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 25).

[7] Zarządzenie nr Z-141/2012 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w uzbrojenie oraz sprzęt techniczno-bojowy (niepublikowane - akta kontroli t. II, str. 2-41).

[8] Zarządzenie Nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP Nr 6, poz. 38).

Zgodnie z § 3 ust. 1 zarządzenia nr 852 KGP, broń palną indywidualną przydziela się wszystkim policjantom, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe podstawowe oraz zaliczyli sprawdzenie wiedzy nt. budowy i zasad funkcjonowania danego rodzaju broni palnej oraz warunków bezpieczeństwa posługiwania się tą bronią.

Stosownie do postanowień ww. przepisów, Policja dysponuje bronią, która - zgodnie z obowiązującym normatywem - stanowi broń osobistą funkcjonariuszy, broń jednostek, oddziałów i pododdziałów Policji, broń obiektową oraz zapas eksploatacyjny i zapas mobilizacyjny.

W posiadaniu Policji jest ogółem 232,6 tys. szt. broni palnej, w tym przede wszystkim 152 tys. (65%) pistoletów, 44,9 tys. (19%) karabinków i 21,7 tys. (9%) pistoletów maszynowych. Ponadto Policja posiada 76,2 tys. miotaczy substancji obezwładniających (miotaczy gazu i pieprzu) oraz 243 paralizatory.

Na podstawie przedłożonych zestawień ustalono, że tylko połowa rodzajów uzbrojenia będącego na wyposażeniu Policji (31 na 74) została wprowadzona do użytkowania na mocy formalnych decyzji bądź zarządzeń Komendanta Głównego Policji.

(dowód: akta kontroli t. II, str. 42-44)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli obecne wyposażenie funkcjonariuszy Policji i jednostek Policji w broń umożliwia realizację ustawowych zadań Policji.
Zagadnienie to będzie jednak jeszcze przedmiotem szczegółowych badań w trakcie kontroli planowej.

2. System szkolenia strzeleckiego Policji, w tym baza szkoleniowa, organizacja i realizacja szkolenia strzeleckiego, sprawozdawczość, stan wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy.

Opis stanu faktycznego

Stosownie do postanowień rozporządzenia MSWiA z 2007 r. w sprawie szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji[9], system kształcenia policjantów obejmuje:

1) szkolenie zawodowe podstawowe - prowadzone w jednostkach szkoleniowych Policji;
2a) doskonalenie zawodowe centralne, realizowane w szkołach Policji,
2b) doskonalenie zawodowe lokalne, organizowane przez jednostki Policji bądź komórki organizacyjne tych jednostek;
2c) doskonalenie zawodowe zewnętrzne - organizowane przez podmioty pozapolicyjne.

Celem obowiązkowego szkolenia zawodowego podstawowego, realizowanego bezpośrednio po przyjęciu policjanta do służby we wszystkich 5 szkołach Policji, jest przygotowanie policjanta do wykonywania podstawowych zadań służbowych na stanowiskach, na których są wymagane kwalifikacje zawodowe podstawowe. Celem szkolenia strzeleckiego, realizowanego w ramach szkolenia podstawowego, jest wpojenie wiedzy nt. budowy, działania i zasad użycia broni palnej oraz wykształcenie praktycznych umiejętności w zakresie obsługiwania i użycia broni palnej.

Celem doskonalenia zawodowego, zgodnie z § 48 rozporządzenia, jest w szczególności *„nabywanie, aktualizowanie, rozszerzanie oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności zawodowych policjanta, wymaganych przy wykonywaniu przez niego zadań i czynności służbowych, a także uzyskanie przez niego dodatkowych uprawnień, w tym uprawnień instruktorskich"*. Doskonalenie zawodowe realizowane jest w szkołach Policji, jako doskonalenie centralne, oraz w jednostkach terenowych Policji, jako doskonalenie lokalne. Stosownie do postanowień § 62 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia *„doskonalenie lokalne prowadzi się w szczególności, jako zajęcia prowadzone w celu utrzymania, a gdy jest to niezbędne - również podnoszenia sprawności fizycznej oraz umiejętności strzeleckich policjantów"*. Stosownie do postanowień §§ 62-63 rozporządzenia, doskonalenie lokalne organizuje kierownik jednostki organizacyjnej Policji.

---

[9] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877 ze zm.).

Zakres, szczegółowe zasady organizowania oraz realizacji zajęć i sprawdzianów ze szkolenia strzeleckiego oraz sprawozdawczość w tym zakresie, uregulował Komendant Główny Policji decyzją nr 713 KGP w sprawie szkolenia strzeleckiego[10]. Zgodnie z postanowieniami § 1 decyzji, w ramach procesu doskonalenia zawodowego policjantów przeprowadza się zajęcia i sprawdziany ze szkolenia strzeleckiego - na zasadach określonych w instrukcjach w sprawie organizacji i zasad oraz warunków policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obezwładniającymi, stanowiących załączniki nr 1 i 2 do tej decyzji.

Katalog strzelań zawarty w Instrukcji strzelań policyjnych[11] obejmuje 74 ponumerowane strzelania realizowane z różnej broni i w różnych warunkach. Stosownie do postanowień ww. Instrukcji, dopuszcza się również tzw. strzelania wg założeń własnych, które od strzelań określonych w katalogu mogą się różnić konfiguracją amunicji w magazynkach, stosowaniem amunicji szkolnej bądź postawą strzelającego. W przypadku strzelania szybkiego, dynamicznego i sytuacyjnego wskazane jest ponadto wykorzystywanie obrotnic, podnośników lub innych urządzeń ruchu tarcz.

2.1. Baza szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy Policji

Opis stanu faktycznego

Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać strzelnice policyjne zostały ustalone decyzją nr 703 KGP w sprawie strzelnic policyjnych[12]. Decyzja ta określa szczegółowo zasady lokalizowania, konstrukcję i warunki bezpieczeństwa krytych strzelnic policyjnych.

Komenda Główna Policji posiada w Warszawie krytą, szerokoprzestrzenną strzelnicę ćwiczebną. Jest ona przeznaczona do prowadzenia strzelań ze stałej i zmiennych linii ognia na dystansie do 25 m: z broni krótkiej (kal. do 10 mm), z pistoletów maszynowych - (kal. do 10 mm, ogień pojedynczy) i ze strzelb gładkolufowych (kal. 12, przy użyciu amunicji niepenetrujące). Na osi strzeleckiej wyznaczono 9 stanowisk strzeleckich.

W kompleksie strzelnicy znajdują się ponadto sterownia, tarczownia i pomieszczenie socjalne, które zostało wyposażone do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz pomieszczenia biurowe instruktorów, pomieszczenie do czyszczenia broni, pomieszczenia socjalne i toalety.

Strzelnica KGP posiada atest nr 1/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 r., zatwierdzony przez I Zastępcę Komendanta Głównego Policji. Atest został wydany przez komisję atestacyjną powołaną przez Komendanta Głównego Policji.

(dowód: akta kontroli str. 388-429)

Na podstawie zestawienia strzelnic posiadanych bądź użytkowanych przez jednostki Policji, które zostały sporządzone przez poszczególne garnizony i szkoły Policji w toku niniejszej kontroli,

---

[10] Decyzja Nr 713 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów (Dz. Urz. KGP z 2006 r. Nr 3, poz. 9 ze zm.).
Z preambuły decyzji nr 713 KGP wynika, że została ona wydana „w celu realizacji doskonalenia zawodowego z zakresu szkolenia strzeleckiego, w związku z § 11 pkt 3 decyzji nr 313 Komendanta Głównego Policji w sprawie doskonalenia zawodowego policjantów". Przywołana decyzja nr 313 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2003 r. w sprawie doskonalenia zawodowego policjantów (Dz. Urz. KGP z 2004 r., Nr 1, poz. 4) regulowała przede wszystkim formy i metody oraz organizację doskonalenia zawodowego policjantów w jednostkach organizacyjnych Policji, ogólne zasady planowania jego kosztów oraz zasady nadzoru nad jego realizacją (§ 1). Przepis § 1 pkt 3 decyzji stanowił, iż zajęcia doskonalenia zawodowego organizowane są centralnie, regionalnie oraz w miejscu pełnienia służby i obejmują również wyszkolenie strzeleckie.
W związku z wejściem w życie, z dniem 31 lipca 2007 r., ww. rozporządzenia MSWiA z 2007 r. w sprawie szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji, które uregulowało m.in. doskonalenie zawodowe policjantów, Komendant Główny Policji, decyzją Nr 192 z dnia 26 marca 2008 r. (Dz. Urz. KGP Nr 9, poz. 50) uchylił decyzję nr 313. Decyzja Nr 192 weszła w życie z dniem jej podpisania, ale z mocą od 31 lipca 2007 r. Tym samym decyzja 713 KGP stała się aktem wykonawczym do ww. rozporządzenia MSWiA w sprawie szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji.

[11] „Instrukcja w sprawie warunków policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obezwładniającymi" stanowiąca załącznik nr 2 do ww. decyzji nr 713 KGP.

[12] Decyzja Nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne (Dz. Urz. KGP Nr 17, poz. 104). W odniesieniu do strzelnic odkrytych decyzja odwołuje się do przepisów rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strzelnice garnizonowe oraz ich usytuowanie (Dz. U. Nr 132, poz. 1479), w szczególności dla sprawdzenia, czy obiekt odpowiada tym elementom rozporządzenia, które mają uniwersalny charakter.

kontrolerzy stwierdzili, że wg stanu na 30 czerwca 2014 r.:

- jednostki i szkoły Policji posiadały ogółem 59 strzelnic, w tym 48 krytych i 11 odkrytych. 12 z nich, tj. 20% było nieczynnych;
- Garnizon Warmińsko-Mazurski wykazał brak jakichkolwiek strzelnic, a Garnizony Mazowiecki, Podkarpacki i Stołeczny - brak strzelnic czynnych (używanych);
- Komenda Główna Policji oraz Garnizony: Śląski, Opolski, Wielkopolski, Stołeczny i Dolnośląski mają tylko po 1 strzelnicy;
- z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego stężenia par ołowiu Wyższa Szkoła Policji (WSPol) w Szczytnie i KPP w Tomaszowie Mazowieckim w 2014 r. eksploatowały swoje strzelnice kryte tylko przez kilka miesięcy. Eksploatacja strzelnicy WSPol została wstrzymana na początku marca, a strzelnicy w Tomaszowie Mazowieckim - w kwietniu;
- garnizony Policji i WSPol w Szczytnie wykorzystywały, w różnych formach prawnych, 166 strzelnic należących do 164 podmiotów pozapolicyjnych, wśród których najwięcej było klubów i stowarzyszeń sportowych i strzeleckich (36), jednostek organizacyjnych Polskiego Związku Łowieckiego (34), jednostek wojskowych (24) i jednostek organizacyjnych Ligi Obrony Kraju (22);
- wg informacji komend wojewódzkich / Komendy Stołecznej Policji, korzystanie z ww. strzelnic było najczęściej bezpłatne, ale w niektórych przypadkach jednostki Policji ponosiły koszty. Wg podanych informacji było to rocznie ok. 409,2 tys. zł.

W sprawozdaniach kierowników jednostek organizacyjnych Policji ze strzelań programowych i sprawdzianów z broni palnej oraz strzelań i rzutów chemicznymi środkami obezwładniającymi, sporządzanych w wykonaniu § 4 decyzji nr 713 KGP, komendanci jednostek organizacyjnych Policji informowali m.in. o niskiej frekwencji na strzelaniach, spowodowanej brakiem własnych strzelnic i trudnościami w organizacji szkolenia strzeleckiego na obiektach obcych, często oddalonych od jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 318, 335-336, 481)

W sierpniu 2014 r., w trakcie oględzin strzelnic ćwiczebnych posiadanych i wykorzystywanych przez jednostki Policji Garnizonu Łódzkiego, kontroler NIK stwierdził, że strzelnica Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego (ZO PZŁ) w Sieradzu, wykorzystywana przez policjantów Ośrodka Szkolenia Policji (OSP) w Sieradzu, nie miała odpowiednich zabezpieczeń, w szczególności takich, które są wymagane decyzją nr 703 KGP w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne.
W opinii kontrolera, wykonywanie strzelań na tej strzelnicy stwarzało bezpośrednie niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego, w tym tak strzelających, jak i osób postronnych, o czym - działając na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK - poinformował pisemnie Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi. Komendant natychmiast wstrzymał wykorzystywanie tej strzelnicy przez OSP w Sieradzu oraz powiadomił Prezesa ZO PZŁ w Sieradzu o przyczynach tej decyzji, proponując podjęcie wspólnych działań dla poprawy bezpieczeństwa na strzelnicy.
W październiku 2014 r., komisja powołana przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi stwierdziła wykonanie prac poprawiających bezpieczeństwo na strzelnicy PZŁ w Okręglicy, co skutkowało przywróceniem możliwości jej wykorzystywania przez OSP w Sieradzu.

Dyrektor Biura Logistyki Policji KGP przedłożył na żądanie kontrolera następujące wyjaśnienia:

- w sprawie działań, jakie podejmowała Policja, w szczególności Biuro Logistyki Policji, w celu powiększenia posiadanej bazy strzelnic, w szczególności poprzez wyremontowanie bądź zmodernizowanie strzelnic nieczynnych:
  „W ramach realizowanych sukcesywnie zadań inwestycyjnych w Policji, w zakresie budowy obiektów siedzib, w miarę istniejących potrzeb Komend Powiatowych Policji (równorzędnych) planowana jest w KWP budowa strzelnic krytych, w których przewiduje się prowadzenie szkoleń strzeleckich policjantów miejscowej jednostki, jak również garnizonów ościennych. W chwili obecnej, w ramach budowanych obiektów planowana jest lub już realizowana budowa

11 nowych strzelnic krytych";

- w sprawie stanu bezpieczeństwa na użytkowanych przez Policję strzelnicach należących do podmiotów pozapolicyjnych:
  „*W odniesieniu do obiektów strzelnic wykorzystywanych do przeprowadzania szkoleń policjantów, będących w dyspozycji podmiotów zewnętrznych odpowiedzialność zagwarantowania bezpiecznego użytkowania obiektu spoczywa na ich właścicielach. Każda strzelnica z chwilą jej dopuszczenia do użytkowania posiada jednoznacznie określone warunki techniczne i użytkowe wynikające z przepisów prawa budowlanego, a także na podstawie regulaminu zatwierdzonego – co wynika z ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (...) – w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez właściwego wójta, burmistrza (prezydenta miasta). Na takich obiektach dopuszczone mogą być jedynie te szkolenia, których zakres oraz używana w trakcie ćwiczeń broń i amunicja jest dopuszczona w zapisach regulaminu.*
  Ponadto jednostki w swojej obsadzie etatowej posiadają instruktorów wyszkolenia strzeleckiego mających prawo do zakwestionowania zasadności użytkowania obiektu w przypadku stwierdzenia zaistnienia możliwości zagrożenia życia lub zdrowia użytkowników strzelnicy, a także osób trzecich.
  W Wydziale Koordynacji Inwestycji i Gospodarki Nieruchomościami BLP KGP brak jest stosownej wiedzy, czy przedstawiciele KGP weryfikowali przydatność do celów szkoleniowych wynajmowanych strzelnic oraz zachowania wymaganych warunków bezpieczeństwa.".

2.2. Organizacja i realizacja szkolenia strzeleckiego.

Opis stanu faktycznego

Na podstawie § 2 decyzji nr 713 KGP, zakres szkolenia strzeleckiego, w tym szczegółowe zasady i przebieg szkolenia, a także tryb i organizację sprawdzianów, w formie wytycznych, określał corocznie, w terminie do 31 grudnia każdego roku na rok następny, kierownik komórki organizacyjnej KGP właściwej w sprawach kadr i szkolenia. Wytyczne na lata 2012 - 2013 wydał Dyrektor BKiSzk KGP, na rok 2014 - Dyrektor GKGP.

W wytycznych Dyrektora BKiSzk KGP na lata 2012 i 2013 nakazano przeprowadzenie następujących strzelań: w 2012 r. - szybkie nr 15, dynamiczne nr 22 i sytuacyjne nr 25; w 2013 r. - szybkie nr 8, dynamiczne nr 17 i sytuacyjne nr 26. W wytycznych Dyrektora GKGP na rok 2014 nakazano przeprowadzenie strzelań: szybkie nr 11, dynamiczne nr 20 i sytuacyjne nr 31.
Zakres szkolenia strzeleckiego, tj. liczba i częstotliwość strzelań, zostały określone za pomocą wskazówek: „nie rzadziej" i „przynajmniej". I tak:

- w „Wytycznych Nr 5", na rok 2013, z dnia 2 listopada 2012 r., Dyrektor BKiSzk KGP nakazał w § 1 pkt. 6: „*Poza strzelaniami, o których mowa w ust. 1 i 2, można prowadzić także inne rodzaje strzelań programowych, przy uwzględnieniu poziomu wykształconych u policjantów umiejętności strzeleckich oraz rozpoznanych w tym zakresie potrzeb szkoleniowych*";
- w „Wytycznych Nr 1" na rok 2014, z dnia 28 listopada 2013 r., Dyrektor GKGP nakazał:
  - „*Z policjantami wszystkich rodzajów służb przeprowadza się nie rzadziej niż raz w półroczu przynajmniej jedno z wymienionych poniżej strzelań programowych z broni palnej krótkiej* (...)" (§ 1 ust. 1);
  - „*Poza strzelaniami, o których mowa w ust. 1 i 2, z policjantami można prowadzić także inne rodzaje strzelań programowych z broni palnej krótkiej, przy uwzględnieniu poziomu wykształconych u policjantów umiejętności strzeleckich oraz rozpoznanych w tym zakresie potrzeb szkoleniowych* (...)" (§ 1 ust. 3);
  - „*Z policjantami posiadającymi uprawnienia do użytkowania:*
    1) broni gładkolufowej - można przeprowadzać strzelania programowe według zasad określonych w § 21 załącznika nr 2 do decyzji;
    2) pistoletu maszynowego - można przeprowadzać strzelania programowe według zasad określonych w § 19 załącznika nr 2 do decyzji;
    3) karabinka automatycznego - można przeprowadzać strzelania programowe według zasad określonych w § 20 załącznika nr 2 do decyzji". (§ 2 ust. 2);

- *„Liczba policjantów biorących udział w strzelaniach, o których mowa w ust. 2 oraz częstotliwość tych strzelań jest uzależniona od możliwości organizacyjnych i finansowych jednostki organizacyjnej Policji oraz od poziomu wykształconych u policjantów umiejętności strzeleckich"* (§ 2 ust. 3).

Powyższe oznaczało, że wszystkie jednostki Policji powinny były przeprowadzić strzelania wskazane enumeratywnie w „Wytycznych" oraz inne, stosownie do zdiagnozowanych przez kierowników jednostek Policji potrzeb w tym zakresie.

Na podstawie sprawozdań sporządzonych przez komórki organizacyjne KGP, jednostki terenowe i szkoły Policji, z zastrzeżeniem wątpliwości wynikających z nieprawidłowości przedstawionych w rozdziale 2.3 niniejszego wystąpienia, kontrolerzy stwierdzili, że w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego we wszystkich jednostkach Policji w latach 2012-2013[13] zrealizowano następującą liczbę strzelań:

w 2012 r.
- komórki organizacyjne KGP: od 4 strzelań - Biuro Prawne i Krajowe Centrum Informacji Kryminalnych (KCIK) do 78 strzelań - Centralne Biuro Śledcze (CBŚ);
- Komendy Wojewódzkie Policji: od 9 strzelań - KWP w Bydgoszczy, Gorzowie Wlkp. i Lublinie, do 95 strzelań KWP w Łodzi;
- szkoły Policji: od 2 strzelań - SP w Katowicach i WSPol w Szczytnie, do 11 strzelań - SP w Słupsku;

w 2013 r.
- komórki organizacyjne KGP: od 4 strzelań - Biuro Kontroli, Zespół Prasowy i Biuro Logistyki Policji (BLP) do 79 strzelań - CBŚ;
- Komendy Wojewódzkie Policji: od 9 strzelań - KWP w Bydgoszczy i Lublinie, do 71 strzelań - KWP w Szczecinie;
- szkoły Policji: od 2 strzelań - SP w Katowicach i WSPol w Szczytnie, do 8 strzelań - SP w Słupsku.

Frekwencja policjantów w zajęciach ze szkolenia strzeleckiego była generalnie niska: w 2012 r. - 55,9%, w 2013 r. - 56,2%, i bardzo zróżnicowana:

w 2012 r.
- komórki organizacyjne KGP: ogółem - 56%, ale bez Biura Operacji Antyterrorystycznych (BOA) i CBŚ - tylko 50%. Najniższą frekwencję wykazało Biuro Międzynarodowej Współpracy Policji (BMWP) - 24% oraz Biuro Łączności i Informatyki (BŁiI) i Główny Sztab Policji (GSzP) - 27%, a najwyższą - KCIK i Biuro Spraw Wewnętrznych (BSW) - 84% i BOA - 94%;
- Komendy Wojewódzkie Policji: ogółem 56%. Najniższą frekwencję wykazała KWP w Szczecinie - 12%, a najwyższą - KWP w Opolu i KWP w Kielcach - 81%;
- szkoły Policji: ogółem - 87%. Najniższą frekwencję wykazało CSP w Legionowie - 68%, a najwyższą - SP w Katowicach - 99%;

w 2013 r.
- komórki organizacyjne KGP: ogółem 71%, ale bez BOA i CBŚ - tyko 53%. Najniższą frekwencję wykazały BŁiI - 28% i GSzP - 29%, a najwyższą - Biuro Służby Kryminalnej (BSK) - 82%, Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego (BPiRD) - 86%, BSW - 88% i BOA - 95%;
- Komendy Wojewódzkie Policji: ogółem - 56%. Najniższą frekwencję wykazała KWP w Szczecinie - 8,1%, a najwyższą KWP w Katowicach - 81% i KWP w Opolu - 84%;
- szkoły Policji: ogółem - 81%. Najniższą frekwencję wykazało CSP w Legionowie - 49%, a najwyższą SP w Katowicach - 98%.

Na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach przedłożonych do KGP ustalono następujące wskaźniki szkolenia strzeleckiego w KGP i całej Policji w latach 2012-2013:

	2012	2013

[13] Zgodnie z obowiązującym cyklem sprawozdawczym, sprawozdania ze szkolenia strzeleckiego realizowanego w 2014 r. zostaną sporządzone w styczniu 2015 r.

	KGP	Policja	KGP	Policja
- liczba strzelań	200	729	201	712
- liczba policjantów zobowiązanych do strzelania	18.664	503.355	16.591	570.256
- liczba policjantów strzelających	10.429	281.273	11.789	320.426
- frekwencja (%)	55,9	55,9	71,1	56,2

Z przedstawionych danych wynika, że w 2013 r., w stosunku do 2012 r., w KGP frekwencja policjantów uczestniczących w strzelaniach wzrosła ogółem z 55,9% do 71,1%, ale jest to zasługa 2 biur KGP: BOA i CBŚ. Frekwencja w odniesieniu do pozostałych biur KGP wzrosła tylko z 50% do 53%. Powyższe oznacza, że w szkoleniu strzeleckim w 2012 r. uczestniczyła tylko połowa funkcjonariuszy tak KGP, jak i całej Policji. W 2013 r. istotnie zwiększyła się tylko frekwencja KGP.

(dowód: akta kontroli str. 52 - 312, 482 - 501)

2.3. Sprawozdawczość w zakresie szkolenia strzeleckiego

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 4 decyzji nr 713 KGP kierownicy komórek organizacyjnych KGP oraz komendanci jednostek organizacyjnych i szkół Policji składali, w obowiązujących terminach, do kierownika komórki organizacyjnej KGP, właściwej w sprawach kadr i szkolenia, roczne sprawozdania ze strzelań z broni palnej oraz strzelań i rzutów chemicznymi środkami obezwładniającymi zawierające szczegółowe dane dot. szkolenia strzeleckiego podległych policjantów.

Przedmiotowe sprawozdania, za lata 2012 i 2013, zostały przedłożone kontrolerom NIK, którzy poddali je szczegółowej weryfikacji i analizie, w wyniku czego ustalono, co następuje:

- w sprawozdaniu Biura Ruchu Drogowego KGP za 2012 r. wykazano realizację strzelań programowych nr 1, 15, 12, 16 i 17 oraz sprawdzianu w formie strzelania nr 15. Uczestniczyło w nich łącznie 98 policjantów, którzy, zgodnie z warunkami strzelań ustalonymi w decyzji nr 713 KGP, powinni byli wystrzelić minimum 876 naboi, jednak w sprawozdaniu wykazano zużycie tylko 680 naboi;
- w sprawozdaniach CBŚ KGP za 2012 r. i za 2013 r. wykazano realizację strzelania programowego z pistoletu maszynowego „nr 13", w którym miało obowiązek uczestniczyć i uczestniczyło oraz strzelanie zaliczyło odpowiednio: 17 i 15 policjantów.
  Tymczasem załącznik nr 2 do decyzji nr 713 KGP, tj. „Instrukcja w sprawie warunków policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obezwładniającymi", normuje w § 19 strzelania z pistoletu maszynowego od nr 1 do nr 10. Nie ma tam strzelania „nr 13";
- w sprawozdaniu KWP w Katowicach za 2012 r. wykazano realizację strzelań programowych z broni krótkiej nr 15, 22 i 25, ze strzelby gładkolufowej nr 7, z pistoletu maszynowego nr 2 i z karabinka automatycznego nr 3 oraz 4 sprawdziany - po jednym z każdej z ww. broni. Wg sprawozdania uczestniczyło w nich łącznie 34.145 policjantów, którzy, zgodnie z warunkami strzelań ustalonymi w decyzji nr 713 KGP, powinni byli wystrzelić minimum 354.000 naboi. W sprawozdaniu wykazano jednak zużycie tylko 257.852 naboi i 2.500 szt. amunicji ćwiczebnej;
- w sprawozdaniu KWP w Szczecinie za 2012 r. wykazano realizację 50 strzelań przy frekwencji 11,6%, w tym:
  - 28 strzelań programowych, w których powinno było uczestniczyć - wg Komendy - 32.920 policjantów, a uczestniczyło tylko 6.279 policjantów, co oznacza frekwencję 19%;
  - 13 sprawdzianów, w których powinno było uczestniczyć - wg Komendy - 24.451 policjantów, a uczestniczyło tylko 3.472 policjantów, co oznacza frekwencję 14%;
  - 9 strzelań „innych", w których powinno było uczestniczyć - wg Komendy - po 4.233 policjantów, tj. łącznie 33.864 policjantów, a uczestniczyło tylko 802 policjantów, co oznacza frekwencję 2%;
- w sprawozdaniu WSPol w Szczytnie za 2012 r. wykazano realizację strzelań programowych: z broni krótkiej nr 15 i z pistoletu maszynowego nr 2. Nie zrealizowano żadnego sprawdzianu, pomimo takiego obowiązku. W strzelaniach uczestniczyło łącznie 236 policjantów, którzy, zgodnie z warunkami strzelań ustalonymi w decyzji nr 713 KGP, powinni byli wystrzelić minimum 2.780 naboi. W sprawozdaniu wykazano jednak zużycie tylko 2.778 naboi;

- w sprawozdaniu KWP w Szczecinie za 2013 r. wykazano realizację ogółem 71 strzelań, przy frekwencji jeszcze niższej niż w 2012 r., tj. 8,1%, w tym:
  - 28 strzelań programowych, w których powinno było uczestniczyć - wg Komendy - 38.056 policjantów, a uczestniczyło tylko 5.882 policjantów, co oznacza frekwencję 15%;
  - 17 sprawdzianów, w których powinno było uczestniczyć - wg Komendy - 30.087 policjantów, a uczestniczyło tylko 2.773 policjantów, co oznacza frekwencję 9%;
  - 26 strzelań „innych", w których powinno było uczestniczyć - wg Komendy - 61.734 policjantów, a uczestniczyło tylko 1.805 policjantów, co oznacza frekwencję 3%;
  - w sprawozdaniu wykazano „realizację" sprawdzianu w formie strzelania z broni krótkiej nr 26, w którym - wg Komendy - powinno było uczestniczyć 4.389 policjantów, a nie uczestniczył nikt (frekwencja 0%).

Ustalono ponadto, że w ww. sprawozdaniach wykazywano nierzetelne dane nt. zużytej amunicji. Na przykład CSP w Legionowo i KWP w Łodzi w swoich sprawozdaniach za rok 2013 wykazały zużycie odpowiednio: 2.231 szt. i 216.358 szt. amunicji, podczas gdy w trakcie kontroli tych jednostek ustalono, że faktycznie zużyły one na szkolenie strzeleckie odpowiednio: 32.516 szt. i 285.889 szt.

Komendant Wojewódzki Policji w Łodzi wyjaśnił, że : „... *wykazana w sprawozdaniu ze strzelań w 2013 r. liczba zużytej amunicji (216.358 sztuk) obejmuje amunicję zużytą do wykonywania tylko strzelań programowych oraz sprawdzianów strzeleckich ujętych w wytycznych na 2013 rok. Praktyka taka podyktowana była roboczymi kontaktami z Gabinetem Komendanta Głównego Policji w okresie sprawozdawczym, w którym na bieżąco uzgadniano dane, które miały zostać zawarte w rocznym sprawozdaniu ze strzelań.*".

Ogółem, z informacji podanych w ww. sprawozdaniach wynika, że wszystkie jednostki i szkoły Policji zużyły ogółem w latach 2012-2013 na doskonalenie zawodowe lokalne odpowiednio: 3.897,1 tys. szt. i 4.566,5 tys. szt. amunicji. Natomiast z danych Biura Logistyki Policji KGP wynika, że w tym samym okresie Policja zużyła ogółem odpowiednio: 6.331,4 tys. szt. i 6.582,2 tys. szt., tj. więcej o ponad 2 mln szt. rocznie.

Różnicy ww. danych nie wyjaśnił ani Dyrektor Gabinetu KGP, ani Dyrektor BLP KGP.

(dowód: akta kontroli str. 52-312, 367, 482-501)

Zastępca Dyrektora Gabinetu KGP, w wyjaśnieniach dotyczących braku zgodności danych na temat zużycia amunicji wykazywanych w sprawozdaniach ze szkolenia strzeleckiego oraz zużycia faktycznego, ustalonego w oparciu o dane komórek logistycznych, stwierdził jedynie, że:
„Fluktuacja kadr sprawia, że policjanci podejmujący czynności związane z realizacją zadań z zakresu doskonalenia strzeleckiego, w tym dokumentowania procesu doskonalenia strzeleckiego, często (przynajmniej na początku) działają w stanie niewiedzy lub niedostatecznej wiedzy dotyczącej przydzielonych im do realizacji zadań służbowych. Gabinet Komendanta Głównego Policji jest otwarty na współpracę również w tym zakresie w trosce o rzetelność sporządzanej dokumentacji.
W opinii Gabinetu Komendanta Głównego Policji, wiedza dotycząca gospodarowania amunicją leży kompetencji służb logistycznych i wykorzystywanie amunicji do realizacji celów innych niż szkoleniowe (lub zadań Policji), nie leży w zainteresowaniu Gabinetu KGP. Dane na temat zużycia amunicji zawarte w sprawozdaniach ze strzelań są interesujące dla GKGP z punktu widzenia realizacji zadań z zakresu doskonalenia strzeleckiego i planowania zużycia amunicji przy wyborze strzelań w celu opracowywania Wytycznych strzeleckich na rok następny. Uwzględniając liczebność formacji, jaką jest Policja, oraz wymienione powyżej czynniki wpływające na faktyczne zużycie amunicji, dane ujawnione w sprawozdaniach różnią się od zakładanego zużycia amunicji".

(dowód: akta kontroli str. 349)

Stwierdzone nieprawidłowości

Sprawozdania sporządzane przynajmniej przez niektóre jednostki Policji były, w ocenie NIK, nierzetelne. Zdaniem NIK wystąpienie opisanych wyżej różnic, w związku z brakiem jasnych wyjaśnień tych rozbieżności, może świadczyć o tym, że sprawozdania te nie były weryfikowane ani przez ówczesne BKiSzk, ani przez GKGP. Dokumenty zawierały nieprawidłowe dane nt. liczby osób zobowiązanych do strzelania oraz liczby zużytej amunicji.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Kontrolerzy NIK oszacowali, że poza doskonaleniem strzeleckim lokalnym, realizowanym w formach nakazanych przez wytyczne KGP oraz w trakcie innych zajęć strzeleckich przez jednostki terenowe, amunicja była zużywana w trakcie realizacji:

- szkolenia strzeleckiego podstawowego i doskonalenia strzeleckiego centralnego realizowanego przez szkoły Policji - zużycie rzędu 2 mln szt. rocznie;
- na strzelanie sprawdzające podczas obowiązkowej atestacji strzelnic krytych - zużycie rzędu kilkunastu tysięcy szt. rocznie;
- zadań służbowych (o których szerzej w rozdziale 3) - zużycie rzędu kilkuset sztuk rocznie.

Przedmiotowe kwestie będą przedmiotem kontroli planowej.

2.4. Stan wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy Policji.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z obowiązującymi programami szkolenia zawodowego podstawowego i kursów doskonalenia zawodowego, warunkiem zaliczenia tych szkoleń jest m.in. komisyjne zaliczenie sprawdzianów strzeleckich, a w przypadku szkolenia zawodowego podstawowego - również sprawdzianów wiedzy i umiejętności. Informacje na ten temat są odnotowywane w „Arkuszu szkolenia strzeleckiego policjanta", który jest zakładany i prowadzony dla każdego policjanta od początku jego służby, na mocy § 17 ust. 1 „Instrukcji w sprawie organizacji i zasad policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obezwładniającymi".
Zaliczenie szkolenia zawodowego podstawowego i kursów doskonalenia zawodowego przez policjantów zatrudnionych w KWP oznacza, że zaliczyli oni, z wynikiem pozytywnym, również szkolenie strzeleckie realizowane w ramach tych kursów.

- Stan wyszkolenia strzeleckiego wynikający z rocznych sprawozdań ze szkolenia strzeleckiego

Na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach przedłożonych do KGP, z zastrzeżeniem wątpliwości wynikających z nieprawidłowości przedstawionych w rozdziale 2.3 niniejszego wystąpienia, ustalono następujące wskaźniki szkolenia strzeleckiego w KGP i całej Policji w latach 2012-2013:

	2012		2013	
	KGP	Policja	KGP	Policja
- liczba policjantów, którzy zaliczyli strzelania	10.407	278.018	11.783	317.683
- wskaźnik zaliczenia[14] (%)	99,8	98,8	99,9	99,1
- liczba wystrzelonych naboi	501.875	3.897.096	297.053	4.566.493
- liczba zużytych naboi na 1 strzelającego	48,1	13,9	25,2	14,3

Z przedstawionych danych wynika, że w KGP w latach 2012-2013 utrzymywał się bardzo wysoki wskaźnik zaliczenia strzelań: w KGP odpowiednio 99,8% i 99,9%; w całej Policji: 98,8% i 99,1%.

W 2013 r. w KGP znacząco spadło, w stosunku do 2012 r., łączne zużycie amunicji: z 501.875 szt. do 297.053 szt., tj. o 41%, pomimo, że w całej Policji wzrosło ono o 17,2%. Średnie zużycie naboi przez 1 strzelającego policjanta z KGP spadło z 48,1 szt. do 25,2 szt., tj. prawie o połowę (47,6%), choć w całej Policji wzrosło z 13,9 do 14,2 szt., tj. o 2%.

(dowód: akta kontroli str. 52 - 312, 482 - 501)

- Stan wyszkolenia strzeleckiego wynikający z arkuszy wyszkolenia strzeleckiego

W trakcie kontroli CSP w Legionowie i KWP w Łodzi poddano oględzinom arkusze szkolenia strzeleckiego 30 wybranych policjantów.

Stwierdzono, że odnotowywano w nich strzelania aktualne, tj. realizowane w okresie objętym kontrolą. Niemniej jednak w części arkuszy, nie były wypełnione dane dotyczące szkolenia strzeleckiego zrealizowanego w ramach szkolenia zawodowego podstawowego, a ponadto w wielu przypadkach stwierdzono brak danych na temat szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy w okresie wielu pierwszych lat służby. Np. w arkuszu podinsp. Stanisława K. z Wydziału Kadr i Szkolenia KWP w Łodzi, który został przyjęty do służby w Policji 16 września 1988 r. odnotowano, że jego arkusz założono 25 stycznia 2006 r., pierwszy egzamin strzelecki funkcjonariusz zaliczył 27 listopada 2006 r, a pierwsze strzelanie w ramach doskonalenia

[14] Stosunek liczby policjantów, którzy zaliczyli strzelania do liczby policjantów strzelających, wyrażony w %.

strzeleckiego odbył w dniu 13 kwietnia 2007 r.

Komendant Wojewódzki Policji w Łodzi wyjaśnił, że *„Niekompletność arkuszy wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy spowodowana jest w głównej mierze zakłóceniami w obiegu dokumentacji między poszczególnymi jednostkami Policji. Każda jednostka Policji w różny sposób organizuje prace z arkuszami wyszkolenia strzeleckiego. W KWP w Łodzi arkusze przechowywane i wypełnianie są przez instruktorów Sekcji ds. Doskonalenia Zawodowego i Szkolenia WKiSz. Często jednak arkusze przechowywane są w aktach personalnych policjanta lub w osobnej teczce przez pracownika kadrowego. Nie jest znana nam bliżej praktyka stosowana w szkołach Policji. Instruktorzy nie posiadają dostępu do teczek personalnych policjantów, więc muszą korzystać z pomocy pracowników kadrowych przy uzupełnianiu arkuszy, jeśli to oni przechowują arkusze. Podczas delegowania policjanta na szkolenia lub przenoszenia go do innej jednostki teoretycznie arkusz wyszkolenia strzeleckiego powinien zostać przesłany wraz z dokumentami policjanta, lecz w praktyce często tak się nie dzieje, właśnie z powodów różnego umiejscowienia arkusza. Policja jest w trakcie wdrażania Systemu Wspomagania Obsługi Policji (SWOP), który w swoim zakresie ma objąć wiele dziedzin jej funkcjonowania m. in. obsługę wyszkolenia strzeleckiego. Wszystkie strzelania programowe, sprawdziany strzeleckie i nowe uprawnienia będą wprowadzane do centralnego systemu i dostęp do nich będzie miał każdy policjant lub pracownik Policji posiadający stosowne uprawnienie w każdej jednostce Policji. Wdrożenie tego systemu definitywnie rozwiąże problem obiegu informacji dotyczących wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariusza"*.

- Stan wyszkolenia strzeleckiego stwierdzony w trakcie strzelań

W toku kontroli w CSP w Legionowie kontrolerzy NIK przeprowadzili oględziny 3 strzelań słuchaczy różnych szkoleń realizowanych w Centrum. Stwierdzono zaliczenie przez wszystkich policjantów, realizujących szkolenie zawodowe podstawowe, sprawdzianu strzeleckiego oraz przez część z nich - pierwszego na kursie strzelania szybkiego. Strzelanie szybkie zaliczyli również wszyscy funkcjonariusze realizujący kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Zdaniem NIK słabe wyposażenie garnizonów w policyjne strzelnice ćwiczebne utrudnia organizację i realizację szkolenia strzeleckiego. Problemem dla Policji mogą być również warunki bezpieczeństwa na strzelnicach pozapolicyjnych. Z przedstawionych danych wynika ponadto pozytywny obraz stanu wyszkolenia strzeleckiego policjantów, choć niepokojąca jest bardzo niska frekwencja w zajęciach ze szkolenia strzeleckiego, przedstawiona w sprawozdaniach rocznych.

System szkolenia strzeleckiego Policji, w tym baza szkoleniowa, organizacja i realizacja szkolenia strzeleckiego, sprawozdawczość, stan wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy będzie przedmiotem kontroli planowej.

3. Wykorzystanie broni przez funkcjonariuszy Policji, w tym przypadki i skutki uprawnionego oraz nieuprawnionego wykorzystania broni.

Opis stanu faktycznego

W ramach Systemu Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji, Biuro Kontroli KGP gromadzi i analizuje dane zawarte w sprawozdaniach dotyczących wydarzeń nadzwyczajnych z udziałem policjantów i pracowników Policji.

W Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPol), w 2013 r. odnotowano 29 wydarzeń z bronią służbową (użycie broni służbowej) zakwalifikowane do następujących kategorii:

- bezskutkowe - 17 przypadków,
- zranienie - 11 przypadków,
- ze skutkiem śmiertelnym - 1 przypadek.

W związku z wejściem w życie w dniu 24 maja 2013 r. ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej[15], zmienił się sposób kwalifikowania wydarzeń z bronią służbową. Są one obecnie kwalifikowane do następujących kategorii:
- użycie broni służbowej - zasadne i niezasadne, skutkowe lub bezskutkowe,
- wykorzystanie broni służbowej - zasadne i niezasadne,
- inne - w tej kategorii zawierają się wydarzenia z bronią palną niemieszczące się w pozostałych kategoriach, np. oddanie niekontrolowanego strzału, wypadek z bronią służbową podczas jej czyszczenia, wypadki podczas szkolenia strzeleckiego.

Ogółem w 2013 r., w poszczególnych garnizonach Policji miało miejsce 169 wydarzeń z bronią służbową, w tym:
- 29 przypadków użycia broni służbowej - wszystkie zasadne;
- 117 przypadków wykorzystania broni służbowej, w tym 10 niezasadnych;
- 23 inne przypadki.

Najwięcej wydarzeń z bronią służbową miało miejsce w Garnizonie Stołecznym - 21, Garnizonie Śląskim - 19 i Garnizonie Pomorskim - 14. Najmniej zdarzeń było w Garnizonach: Świętokrzyskim - 1, Podlaskim - 3 oraz Lubuskim i Opolskim - po 5.

W I połowie 2014 r., w poszczególnych garnizonach Policji miały miejsce ogółem 94 wydarzenia z bronią służbową, w tym:
- 12 przypadków użycia broni służbowej - wszystkie zasadne;
- 66 przypadków wykorzystania broni służbowej - wszystkie zasadne;
- inne - 16 przypadków.

W 7 przypadkach użycia broni doszło do zranienia osoby, w 5 przypadków użycie broni nie miało skutków. Ponad połowa przypadków wykorzystania broni (39) dotyczyła oddania strzałów ostrzegawczych, w 16 przypadkach broń została wykorzystania do zatrzymania pojazdu, w 7 przypadkach wykorzystano broń do unieszkodliwienia zwierzęcia, w 3 przypadkach - do zaalarmowania bądź wezwania pomocy.
Najwięcej wydarzeń z bronią służbową miało miejsce w Garnizonach: Lubuskim - 12, Śląskim - 11 oraz Mazowieckim i Dolnośląskim - po 9. Najmniej zdarzeń było w Garnizonach: Podlaskim - 0, Opolskim - 1 oraz Kujawsko-Pomorskim, Małopolskim, Lubelskim, Łódzkim i w KGP - po 2.

(dowód: akta kontroli str. 318-320)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, wskazana wyżej znikoma liczba wydarzeń z bronią służbową w okresie objętym kontrolą - 263 na blisko 100 tys. funkcjonariuszy Policji, a w szczególności brak w 2014 r. przypadków nieuzasadnionego użycia broni oraz brak ofiar jej użycia, świadczy - zdaniem NIK - o właściwym przygotowaniu funkcjonariuszy do jej użycia oraz skuteczności procedur, zgodnie z którymi broń jest traktowana jako ostateczny środek przymusu bezpośredniego.

Wykorzystanie broni przez funkcjonariuszy będzie przedmiotem kontroli planowej.

4. Zasady przechowywania broni przez funkcjonariuszy Policji. Przypadki i okoliczności utraty broni.

4.1. Przechowywanie broni przez funkcjonariuszy Policji

Opis stanu faktycznego

Zasady przechowywania broni przez funkcjonariuszy Policji uregulował Komendant Główny Policji w rozdziale 2 zarządzenia nr 852 KGP z lipca 2011 r. Zgodnie z § 11 ust. 1 tego zarządzenia, broń palną krótką przechowuje się w miejscu zamieszkania policjanta, jeżeli kierownik jednostki Policji

[15] Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 628 ze zm.). Zgodnie z postanowieniami art. 4 pkt 7 ustawy, użycie broni palnej to oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej, natomiast wykorzystaniu broni palnej - należy przez to rozumieć oddanie strzału z zastosowaniem amunicji penetracyjnej w kierunku zwierzęcia, przedmiotu, lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby (art. 4 pkt 10).

nie wyda innego polecenia.

Zasady przechowywania broni palnej krótkiej przez policjantów w komórkach organizacyjnych KGP uregulował Komendant Główny Policji decyzją nr 361 KGP z dnia 6 grudnia 2011 r.[16]

Zgodnie z postanowieniami tej decyzji:

- policjanci przechowujący broń palną krótką w miejscu zamieszkania zobowiązani są do zachowania szczególnych środków ostrożności mających na celu uniemożliwienie dostępu do tej broni osobom nieuprawnionym do jej posiadania (§ 1 ust. 1);
- policjanci przechowujący broń palną krótką w pomieszczeniu służbowym policjanta, w użytkowanej przez niego indywidualnie szafie metalowej, a w przypadku użytkowania szafy metalowej przez więcej niż jednego policjanta - w osobnych skarbczykach lub kasetach metalowych, zobowiązani są po każdorazowym zamknięciu szafy, skarbczyka lub kasety metalowej, do ich opieczętowania indywidualnie posiadaną referentką (§ 1 ust. 2);
- za broń palną przechowywaną zbiorowo, w skarbczykach szaf metalowych bądź w wydzielonych do tego szafach metalowych odpowiadają wyznaczeni policjanci (§ 3).

4.2. Przypadki i okoliczności utraty broni.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Policji miało miejsce 7 przypadków utraty broni służbowej przez funkcjonariuszy, w tym 5 - w 2013 r. oraz 2 - w I półroczu 2014 r.

W 2013 r. mały miejsce 2 przypadki trwałej utraty broni, w tym w wyniku włamania do mieszkania funkcjonariusza i zaboru przymocowanej trwale do ściany kasetki z bronią oraz zagubienia broni na terenie KMP w Szczecinie. Stwierdzono ponadto 5 zdarzeń, w trakcie których doszło do chwilowej utraty broni przez funkcjonariuszy w wyniku ich nieuwagi.

Wobec funkcjonariuszy winnych chwilowej utraty broni wyciągnięto wnioski dyscyplinarne, wobec funkcjonariusza winnego zagubienia broni skierowano do sądu akt oskarżenia.

(dowód: akta kontroli str. 320 - 321)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, wskazana wyżej znikoma liczba przypadków trwałej utraty broni, tj. 2 szt. broni na prawie 100 tys. policjantów, w tym tylko jeden przypadek trwałej utraty broni zawiniony przez policjanta, świadczy o skuteczności wprowadzonych procedur.
Przechowywanie broni i zabezpieczenie jej przed utratą będzie przedmiotem kontroli planowej.

5. Rejestr BROŃ. Stan posiadania broni przez służby i straże, osoby prywatne, przedsiębiorców i stowarzyszenia.

5.1. Rejestr BROŃ.

Opis stanu faktycznego

Stosownie do postanowień art. 27 ust. 2 ustawy o broni i amunicji[17], Komendant Główny Policji, z zastrzeżeniem ust. 3 tego artykułu dotyczącego żołnierzy zawodowych, prowadzi rejestr zawierający: 1) dane osobowe osób: posiadających pozwolenie na broń, dopuszczonych do posiadania broni, posiadających legitymację osoby dopuszczonej do posiadania broni, ubiegających się o pozwolenie na broń lub dopuszczenie do posiadania broni, posiadających kartę rejestracyjną broni; 2) dane dotyczące podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy; 3) urzędowe informacje i opinie o tych osobach i podmiotach sporządzone w związku ze sprawami pozwoleń na broń; 4) określenie liczby posiadanych przez te osoby lub podmioty egzemplarzy broni oraz jej rodzaju i cech identyfikacyjnych.
Zasady prowadzenia rejestru, o nazwie BROŃ, oraz wprowadzania, aktualizacji, wyszukiwania i usuwania z niego informacji, o których wyżej mowa, uregulował Komendant Główny Policji

---

[16] Decyzja nr 361 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 grudnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu przechowywania broni palnej krótkiej będącej na wyposażeniu policjantów pełniących służbę w Komendzie Głównej Policji (niepublikowana, akta kontroli str. 24-27).

[17] Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r., poz. 576 ze zm.).

decyzją nr 301 z dnia 22 maja 2006 r.[18] Rejestr prowadzony jest w ramach Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP) i administrowany przez Biuro Łączności i Informatyki KGP. Wprowadzania, aktualizacji i usuwania informacji w rejestrze, w zakresie dotyczącym właściwości komend wojewódzkich / Stołecznej Policji, dokonują upoważnieni policjanci lub pracownicy Wydziałów Postępowań Administarcyjnych KWP/KSP. Nie dotyczy to broni utraconej, w odniesieniu do której uprawnieni są wyłącznie policjanci i pracownicy Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji.

W toku kontroli w Komendzie Głównej Policji przeprowadzono, wraz z pracownikami Biura Prewencji i Ruchu Drogowego, oględziny Systemu BROŃ I LICENCJE, zwanego dalej „Systemem", zawierającego rejestr BROŃ. W ich trakcie ustalono sposób funkcjonowania interfejsu użytkownika w zakresie wprowadzania i przeglądania danych, zakres wykorzystania i dostępność narzędzi *analitycznych, prowadzone aktualnie oraz przewidywane w przyszłości kierunki modyfikacji systemu.*

*Zanalizowano zawartość dokumentacji użytkowej i technicznej systemu BROŃ I LICENCJE oraz dokonano a*nalizy, uzyskanej z Biura Łączności i Informatyki KGP, kopii bazy danych zawierającej rejestr BROŃ stwierdzając, że zawiera ona dane aktualne oraz historyczne, w tym:

- ponad 900 tysięcy rekordów opisujących dane poszczególnych egzemplarzy broni,
- ponad 600 tysięcy rekordów opisujących dane posiadaczy broni,
- ponad 1,1 miliona rekordów opisujących dane procedur i dokumentów związanych z nabywaniem i posiadaniem broni.

Wyniki przeprowadzonego badania uprawdopodabniają następujące ryzyka:

-- system nie dysponuje zestawem danych pozwalających spójnie prześledzić całą historię konkretnego egzemplarza broni;
- dane w systemie są niespójne, pochodzą z różnych okresów czasu, różnych stanów organizacji Policji i kraju, różnych stanów prawnych i nie zostały do dzisiaj zaktualizowane;
- brak zrejestrowania w systemie faktu zezłomowania broni;
- istotna część danych zawiera błędy i pomyłki.

(dowód: akta kontroli str. 430 - 437)

W okresie objętym kontrolą i przed nią, rejestr BROŃ podlegał stałym modyfikacjom, m.in. w celu poprawy jego funkcjonalności. Przejawy braku funkcjonalności rejestru przedstawiono poniżej.

(dowód: akta kontroli str. 438 - 479)

5.2. Stan posiadania broni przez służby i straże, stowarzyszenia, osoby prywatne i przedsiębiorców.

Opis stanu faktycznego

Stwierdzono, że wg stanu na dzień 30 czerwca 2014 r. broń, na podstawie pozwolenia na broń bądź świadectwa broni wydanego przez właściwego komendanta wojewódzkiego / Stołecznego Policji, zarejestrowaną w rejestrze BROŃ posiadały:

- Osoby prywatne - 210.885 osób posiadało 374.874 szt broni.

  Najwięcej broni w rękach prywatnych było w województwach: mazowieckim - 37,2 tys. osób posiadało 71,9 tys. szt. broni; łódzkim - 18 tys. osób posiadało 27,2 tys. szt. broni i śląskim - 16,8 tys. osób posiadało 25,8 tys. szt. broni. Najmniej broni w rękach prywatnych było w województwach: opolskim - odpowiednio: 4 tys. osób i 9,2 tys. szt. broni; świętokrzyskim - 4,6 tys. osób i 9,4 tys. szt. broni i lubuskim - 6,5 tys. osób i 6,6 tys szt. broni.

  Najwięcej osób prywatnych (116,4 tys. - 55% posiadaczy) uzyskało pozwolenia na broń myśliwską i na tej podstawie nabyło 254,9 tys. szt. takiej broni (68% ogólnej liczby broni w rękach prywatnych). Pozwolenia na broń palną do ochrony osobistej uzyskało 74,6 tys. osób (79,9 tys. szt. broni), a w celu uprawiania sportu - 14,3 tys. osób (27,9 tys. szt. broni).

  Oprócz tego, w rejestrze HEFAJSTOS II prowadzonym przez Komendanta Głównego

[18] Decyzja Nr 301 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 maja 2006 r. w sprawie prowadzenia rejestru "Broń" (Dz. Urz. KGP Nr 10, poz. 57 ze zm.).

Żandarmerii Wojskowej na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy o broni i amunicji, zarejestrowano 7.734 szt broni prywatnej będącej w posiadaniu 1.695 żołnierzy zawodowych.

- Służby i straże oraz inne podmioty - 2.082 podmioty weszły w posiadanie 59.349 szt. broni.

  Najwięcej broni w posiadaniu podmiotów było w województwach: mazowieckim - 352 podmioty (17% ogólnej ich liczby) posiadało 21,9 tys. szt. broni (37%); łódzkim - 138 podmiotów posiadało 5 tys. szt. broni i śląskim - 181 podmiotów posiadało 4,6 tys. szt. broni. Najmniej broni w rękach podmiotów było w województwach: lubuskim - odpowiednio: 35 podmiotów i 464 szt. broni; podkarpackim - 46 podmiotów i 830 szt. broni oraz opolskim - 59 podmiotów i 933 szt. broni.
  Największa liczba podmiotów, tj. 816 (39%) uzyskało pozwolenie na broń niezbędną do ochrony osób lub mienia (przedsiębiorcy koncesjonowani) i na tej podstawie nabyło 23.211 szt. broni (39% ogólnej liczby broni w posiadaniu podmiotów). 470 podmiotów uzyskało świadectwo broni na broń niezbędną do prowadzenia szkoleń i ćwiczeń strzeleckich, bądź kształcących w zawodzie pracownika ochrony, i na tej podstawie weszło w posiadanie 20.828 szt. broni. Natomiast295 podmiotów nabyło 1.564 szt. broni dla swoich pracowników, którym broń jest niezbędna do ochrony osobistej, a 251 podmiotów weszło w posiadanie 2.567 szt. broni, w którą wyposażyło swoje wewnętrzne służby ochrony.

(dowód: akta kontroli str. 337-338, 502-505)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Ustalenia w przedmiotowym zakresie uzyskano od wszystkich KWP i Komendy Stołecznej Policji za pośrednictwem Wydziału Nazoru nad SUFO BPiRD KGP. Zastrzeżenia NIK budzi jednak fakt, że dane w tym zakresie, z uwagi na niewystarczającą funkcjonalność rejestru BROŃ, musiały zostać pozyskane w drodze ręcznej kwerendy kartotek, co wymagało 1,5 miesiąca pracy policjantów i pracowników wszystkich WPA.
Funkcjonowanie rejestru BROŃ będzie przedmiotem kontroli planowej.

6. Skargi i odwołania od decyzji organów I instancji do Komendanta Głównego Policji.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 i ust. 8 ustawy o broni i amunicji, broń palną i amunicję do tej broni, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 11 ustawy, można posiadać na podstawie pozwolenia na broń bądź świadectwa broni, wydanego przez właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby lub siedzibę zainteresowanego podmiotu komendanta wojewódzkiego Policji, a w przypadku żołnierzy zawodowych - na podstawie pozwolenia wydanego przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.

Komendant Główny Policji nie jest organem przyjmującym wnioski i wydającym decyzje w sprawie pozwoleń na broń bądź świadectwo broni. Natomiast do KGP wpływają skargi na działania podległych jednostek Policji w ww. zakresie oraz odwołania do Komendanta Głównego Policji, jako organu II instancji, od decyzji komendantów wojewódzkich / Komendanta Stołecznego Policji - organów I instancji.

W 2013 r. do Komendanta Głównego Policji, w zakresie dotyczącym pozwoleń na broń bądź świadectw broni, wpłynęło 27 skarg, w tym na:

- przewlekłość postępowania - 10,
- bezczynność - 8,
- błędy w działaniu KWP - 3,
- sposób doręczania korespondencji w toku postępowania administracyjnego - 1,
- bezzasadność cofnięcia pozwolenia na broń - 4,
- bezzasadność odmowy wydania pozwolenia na broń - 1;

W I połowie2014 r. wpłynęło 28 skarg, w tym na:

- przewlekłość postępowania - 13,

- bezczynność - 5,
- błędy w działaniu KWP - 4,
- bezzasadność cofnięcia pozwolenia na broń - 2,
- bezzasadność odmowy wydania pozwolenia na broń - 4.

W 2013 r. do Komendanta Głównego Policji wpłynęło 577 odwołań od decyzji organów I instancji, z których organ II instancji uchylił 197, tj. 34%, w tym:

	wpłynęły	uchylono	wsk.%
- w sprawie odmowy wydania pozwolenia na broń	197	114	58%
- w sprawie odmowy wydania świadectwa broni	2	1	50%
- w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń	378	82	22%

W I połowie 2014 r. wpłynęło 223 odwołania od decyzji organów I instancji, z których organ II instancji uchylił 75, tj. 34%, w tym:

	wpłynęły	uchylono	wsk.%
- w sprawie odmowy wydania pozwolenia na broń	74	39	53%
- w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń	148	35	24%
- w sprawie cofnięcia świadectwa broni	1	1	100%

(dowód: akta kontroli str. 333-334, 480)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Zdaniem NIK, mała liczba skarg na działania organów Policji świadczy o ich prawidłowym działaniu. Natomiast odwołania od decyzji organów Policji ilustrują wykorzystywanie konstytucyjnego prawa obywateli do odwołania się od decyzji niższej instancji do organu wyższej instancji i znajduje się pod nadzorem sądów administracyjnych.
Przedmiotowe zagadnienia będą przedmiotem kontroli planowej.

7. Kontrola warunków przechowywania broni prywatnej przez służby i straże oraz osoby fizyczne.

7.1. Kontrola warunków przechowywania broni przez służby i straże oraz osoby fizyczne

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy przez osoby oraz podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy są uprawnione właściwe organy Policji.

W złożonych wyjaśnieniach, dyrektor BPiRD KGP stwierdził m.in., że *„Należy jednak podkreślić, że ani ten przepis, ani żaden inny przepis ustawy nie precyzuje, w jaki sposób czynności kontrolne powinny być, przeprowadzane. W praktyce przedmiotowe kontrole sprowadzają się do sprawdzenia w przypadku osób fizycznych, warunków przechowywania broni amunicji, a w przypadku podmiotów - również dokumentacji dotyczącej stanu uzbrojenia, wydawania i przyjmowania broni i amunicji oraz uprawnień osób do dysponowania bronią podmiotu. W odniesieniu do osób fizycznych najczęściej dokonywane są one w toku prowadzonego przez organ postępowania administracyjnego w przedmiocie zmiany decyzji administracyjnej w sytuacji, gdy osoba zmienia miejsce stałego pobytu, gdy przejmowane są akta z innej KWP oraz oczywiście w przypadkach wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń"*.

W okresie objętym kontrolą jednostki Policji przeprowadziły następującą liczbę kontroli:

w 2013 r.	osoby fizyczne	8.161 kontroli,
	podmioty	331 kontroli,
w I połowie 2014 r.	osoby fizyczne	4.662 kontroli,
	podmioty	179 kontroli.

Najczęściej występujące nieprawidłowości dotyczyły - w przypadku osób fizycznych - braku atestu na zamki zamontowane w szafie do przechowywania broni lub nie przymocowania kasety do elementów konstrukcyjnych budynku, zgodnie z wymaganiami wynikającymi z przepisów rozporządzenia MSWiA z dnia 3 kwietnia 2000 r. w sprawie przechowywania, noszenia i ewidencjonowania broni i amunicji[19].

Według wyjaśnień dyrektora BPiRD KGP *„Osoby takie były informowane o konieczności dostosowania sposobu przechowywania broni do obowiązujących w tym zakresie przepisów. W sytuacjach nie wypełnienia zaleceń pokontrolnych, cofano pozwolenie na broń.*
W przypadku podmiotów stwierdzono nieliczne nieprawidłowości w sposobie zabezpieczenia magazynu broni lub w prowadzonej dokumentacji. W takich sytuacjach wydawane były zalecenia pokontrolne, z terminem ich realizacji. Kontrole podmiotów były przeprowadzane przez pracowników Wydziałów Postępowań Administracyjnych KWP/KSP i Wydziałów Prewencji KWP w Opolu i KWP Gorzowie Wlkp., natomiast kontrole u osób fizycznych, także przez funkcjonariuszy jednostek Policji niższego szczebla (dzielnicowi). Komórki organizacyjne KGP nie realizują czynności kontrolnych w przedmiotowym zakresie, gdyż Komendant Główny Policji nie jest organem, o którym mowa w art. 9 cyt. ustawy".
Wyjaśnić należy, że stan etatowy ww. komórek organizacyjnych KWP/KSP zajmujących się problematyką pozwoleń na broń, jak też ilość prowadzonych przez te komórki spraw, nie pozwala na systematyczne kontrolowanie wszystkich posiadaczy broni. Dodać również należy, że w Sejmie procedowany jest aktualnie projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów, który zmienia ustawę o broni i amunicji, m.in. w zakresie dotyczącym art. 27 ust. 1, czyli kontroli.
Przewiduje się uregulowanie wszelkich kwestii dotyczących upoważnień do kontroli, uprawnień kontrolującego, obowiązków kontrolowanego oraz dokumentowania czynności kontrolnych".

(dowód: akta kontroli str. 322)

7.2. Kontrola SUFO

Opis stanu faktycznego

Jednym z podstawowych zadań Policji, wymienionym w art. 1 ust. 2 pkt 5 ustawy o Policji, jest nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi (SUFO). Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 7 ustawy o ochronie osób i mienia[20], są to wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, posiadających pozwolenie na broń na okaziciela, wydane na podstawie ustawy o broni i amunicji.
Uprawnienie oraz zakres nadzoru Komendanta Głównego Policji nad SUFO określił art. 43 ust. 1 ustawy o ochronie osób i mienia, natomiast jego formy - art. 43 ust. 2 ustawy.

Z informacji przedłożonych przez Dyrektora BPiRD KGP wynika, że w okresie objętym kontrolą NIK przeprowadzono ogółem 893 kontrole SUFO, z czego w 2013 r. - 608 kontroli, a w I półroczu 2014 r. - 285 kontroli.
W 2013 r. 143 kontrole dotyczyły wewnętrznych służb ochrony, a 465 kontroli - koncesjonowanych przedsiębiorców w zakresie usług ochrony osób i mienia.
W I półroczu 2014 r. kontroli poddano 45 wewnętrznych służb ochrony i 240 koncesjonowanych przedsiębiorców w zakresie usług ochrony osób i mienia.

W następstwie przeprowadzonych kontroli stwierdzono 2.812 nieprawidłowości, z czego w 2013 r. - 1.787 nieprawidłowości, a w I półroczu 2014 r. - 1.025 nieprawidłowości. Rezultatem stwierdzonych uchybień było wydanie 2.250 zaleceń pokontrolnych i złożenie 57 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego.
Spośród ogólnej liczby stwierdzonych nieprawidłowości, 1.194 przypadki dotyczyły naruszeń przepisów prawa lub zapisów uzgodnionego planu ochrony, odnoszących się do zagadnień związanych z uzbrojeniem, z czego 829 uchybień miało miejsce w 2013 r., a 365 - w I półroczu 2014 r.

---

[19] W okresie objętym kontrolą obowiązywało rozporządzenie MSWiA z dnia 3 kwietnia 2000 r. w sprawie przechowywania, noszenia i ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U. Nr 27, poz. 343). Z dniem 1 października 2014 r. zostało ono zastąpione rozporządzeniem MSW z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1224).

[20] Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1099).

Nieprawidłowości związane z uzbrojeniem stwierdzano w następujących obszarach:
1) dopuszczenia do posiadania broni (w 2013 r. - 39, w I połowie 2014 r. - 11 przypadków);
2) dokumentacji uzbrojenia tj. książki stanu uzbrojenia, książki wydania i przyjęcia broni i amunicji, ewidencji użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego (śpb) i broni, notatki z użycia lub wykorzystania śpb i broni (w 2013 r. - 491, w I poł. 2014 r. - 219 przypadków);
3) wyposażania kwalifikowanych pracowników ochrony w broń i amunicję (w 2013 r. - 67, w I poł. 2014 r. - 22 przypadki);
4) wyznaczania osoby do wydawania i przyjmowania broni i amunicji (w 2013 r. - 26, w I poł. 2014 r. - 24 przypadki);
5) umundurowania pracownika ochrony, wyposażonego w broń służbową (w 2013 r. - 3, w I poł. 2014 r. - 8 przypadków);
6) normatywu amunicji (w 2013 r. - 137, w I poł. 2014 r. - 31 przypadków);
7) przechowywania broni i amunicji w magazynach broni i pomieszczeniach pozamagazynowych (w 2013 r. - 34, a w I poł. 2014 r. - 14 przypadków);
8) protokolarnego odbioru ww. magazynów i pomieszczeń (w 2013 r. - 24, w I poł. 2014 r. - 3 przypadki);
9) nadzoru nad bronią i amunicją (w 2013 r. - 8, w I poł. 2014 r. - 33 przypadki).

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. stwierdzono w kontrolowanych podmiotach 5 przypadków użycia lub wykorzystania broni palnej przez kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, z których 2 miały miejsce w 2013 r., a 3 w I poł. 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 328-329)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Ustawa o broni i amunicji określa kontrolę warunków przechowywania broni jako uprawnienie Policji, nie zaś jej obowiązek.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa jednak, że system reglamentacji broni obowiązujący w Polsce, wyrażony wprost w art. 2 ustawy o broni i amunicji stanowiącym, iż poza przypadkami określonymi w ustawie nabywanie, posiadanie oraz zbywanie broni i amunicji jest zabronione, w powiązaniu z podstawowym zadaniem Policji, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, *de facto* nakłada na Policję obowiązek kontrolowania przestrzegania przepisów ustawy o broni i amunicji, w szczególności zaś kontrolowania warunków przechowywania broni.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Zapewnienie sporządzania rocznych sprawozdań ze szkolenia strzeleckiego zawierających pełne informacje nt. tego szkolenia, szczególności w zakresie liczby funkcjonariuszy zobowiązanych do ich odbycia, frekwencji i liczby zużytej amunicji. NIK rekomenduje przy tym, aby informacja na temat zużycia amunicji była uzgadniana przez wydziały kadr i szkolenia z wydziałami gospodarki materiałowej komend wojewódzkich / Stołecznej Policji.
2. Kontynuowanie działań nad poprawą funkcjonalności, zwłaszcza analitycznej, Systemu BROŃ i LICENCJE.
3. Podjęcie działań w celu możliwie szybkiego uruchomienia obsługi wyszkolenia strzeleckiego przez System Wspomagania Obsługi Policji (SWOP).
4. Rozważenie przeprowadzenia przeglądu warunków bezpieczeństwa na pozapolicyjnych strzelnicach, zwłaszcza tych stale eksploatowanych przez jednostki Policji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla Pana Komendanta, drugi - do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 28 listopada 2014 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Wojciech Kutyła